

		Somatikk Arendal		Retningslinje
PRE-OPERATIV HUDDDESINFEKSJON, OPERASJON - SSA				Side 1 av 2
Dokument ID: II.SOA.AIO.OPA.5-17	Godkjent dato: 20.04.2023	Gyldig til: 20.04.2025	Revisjon: 8.00	

Somatikk Arendal/Anestesi, intensiv, operasjon/OPERASJON/Smittevern

HENSIKT

Redusere risikoen for at pasienter får en kirurgisk sårinfeksjon ved å fjerne midlertidige mikroorganismer og å redusere den permanente bakteriefloraen på huden.

OMFANG

Alle kirurgiske inngrep, punksjoner, incisjoner av hel hud, slimhinner, åpne sår og sårflater.

Unntak ved spesielle hastesituasjoner der livreddende vurdering kommer først. Dette føres som avvik på operasjonssykepleierrapporten.

ANSVAR

Avdelingens ledelse har ansvar for tilrettelegging.

Operasjonssykepleier har ansvar for å følge prosedyren.

HANDLING

DESINFEKSJONSMIDLER:

- Hel hud hos voksne og barn ned til 1 år: Klorhexidin spritopløsning 5mg/ml (0,5%) med farge.
- Donorsted ved hudtransplantasjon: Klorhexidin spritopløsning 5mg/ml (0,5%) uten farge.
- Hel hud hos barn under 1 år: Klorhexidin vannopløsning 0.5 mg/ml (0,05%)
OBS: viktig at all desinfeksjonsvæske tørkes bort fra hudfolder og underlag etter desinfeksjon hos barn under 1 år! Kan forårsake etseskader.
- Slimhinner, vagina, rectum, glanspenis og colostomier: Klorhexidin vannopløsning 0,5mg/ml (0,05%)
- Åpne sår og sårflater: NaCl 9mg/ml, temperert, eller Klorhexidin vannopløsning 0,5mg/ml (0,05%)
- Opr. i øret: 70% sprit
- Ved Klorhexidinallergi: Videne antiseptic sol lin 10% (Jodpreparat), ev. Sterilfiltrert sprit 70-75% ev. Jod NAF liniment 2%

OBS: Klorhexidin er ototoksisk og må ikke komme inn i pasientens øre!!

Skal ikke brukes i ledd og på sener. Skal ikke komme i kontakt med hjerne, hjernehinne eller perforerte trommehinner, fordi klorhexidin er nevrotoksisk.

NB! Holdbarhetstid

Klorhexidin i vandig oppløsning: **1-en uke** etter at flasken er tatt i bruk. Flasken datomerkes når den tas i bruk.

Klorhexidinsprit: **1-en måned** etter at flasken er tatt i bruk. Flasken datomerkes når den tas i bruk.

Videne antiseptic sol lin 10% kastes etter hver gangs bruk.

UTSTYR:

- Sterilt vaskesett: Bolle med tuffere, vattpinner og vasketang.
- Sterilt vaginalt vaskesett: Pussbekken, bolle med tuffere, gyn. spekulum og vasketang.

Utarbeidet av: Kristina Løvslund Huset fagutv. spl.	Fagansvarlig: Kristina Løvslund Huset fagutv. spl.	Godkjent av: Janne Jettestad	
---	--	--	--

		PRE-OPERATIV HUDDDESINFEKSJON, OPERASJON - SSA			Side: 2 Av: 2
Dokument-id: II.SOA.AIO.OPA.5-17	Utarbeidet av: Kristina Løvslund Husset fagutv. spl.	Fagansvarlig: Kristina Løvslund Husset fagutv. spl.	Godkjent dato: 20.04.2023	Godkjent av: Janne Jettestad	Revisjon: 8.00

Somatikk Arendal/Anestesi, intensiv, operasjon/OPERASJON/Smittevern

- Sterile hansker til desinfeksjon av hender, føtter, vagina, scrotum og penis.
- Steril/løs arm, evt steril frakk ved desinfeksjon av spesielt infeksjonsfølsom kirurgi som store implantater både ved kar og ortopediske operasjoner.

ARBEIDSFORDELING OG METODE:

Utføres av	Oppgave
Sykepleiepersonale på sengeposten	1. Huden skal være ren (se 1.5.6-1 Kir. sårinf. forebygging av) og evt. preoperativ hårfjerning utført (se Preoperativ hårfjerning, SSHF)
Operasjonssykepleier	2. Kontroller merket operasjonsfelt mot operasjonsmelding og metodebok. Området som skal desinfiseres bør være så stort at planlagt snitt kan forlenges og at det kan legges eventuelle tilleggssnitt eller postoperativ drenasje.
	3. Observer huden for eventuelle sår, pustler og lesjoner. Informer eventuelt kirurg for vurdering av om desinfeksjonsprosedyren eller avdekningen av operasjonsfeltet skal modifiseres eller om inngrepet skal utsettes.
	4. Desinfiser først områder som trenger ekstra mekanisk rengjøring som navle, hudfolder og lignende.
	5. Desinfiser fra der hvor snittet skal legges og utover. Minst 10 cm utenfor steril avdekking.
	6. Desinfiser operasjonsfeltet grundig med rikelig desinfeksjonsmiddel, minst 5 påføringer. Virketid minst 60 sek.
	7. Ved desinfeksjon av ekstremiteter, skal desinfeksjonsretningen være den samme som væsken renner, fra tær eller fingrer.
	8. Selve operasjonsfeltet skal lufttørke. Tørk fra der limkanten skal sitte og utover.
	9. Hvis operasjonsfeltet omfatter urene områder som stomier, fistler og urene sår, desinfiseres disse først med Klorhexidin vannopløsning 0,05% evt. NaCl 0,9%. Er det praktisk mulig tildekkes så dette området, bruk nytt vaskesett og desinfiser så resten av feltet på vanlig måte.
	10. Omfatter opr. feltet genitalia el. anus, desinfiseres dette først med Klorhexidin vannopløsning 0,05%. Deretter desinfiseres området rundt/evt. scrotum med klorhexidin 0,5% spritopløsning m/farge.

Kryssreferanser:

[I.6.2.6.2.4.3-1 Postoperative sårinfeksjoner - forebygging](#)

[II.SOA.AIO.OPA.2.div-77 Preoperativ hårfjerning, SSHF](#)

[I.6.2.6.2.1.7-1 Desinfeksjon av hud og slimhinner](#)

Infeksjonskontroll.no